

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КТСЛ-553-08-26
дата 29.04.2015 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008
051 (София, ул. „Триадица“ № 2, тел: 8119 443; факс: 988 44 05, WWW.MESP.GOVERNMENT.BG)

Изх. № 02-90

29 ап. 2015

ДО
Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: проект на Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 554-01-74, внесен от Валери Симеонов Симеонов и група народни представители на 8.04.2015 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

По повод изпратения проект на Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 554-01-74, Министерство на труда и социалната политика изразява следното становище:

Със законопроекта се предлага да се въведе задължително гласуване, като в мотивите вносителите са посочили, че това е мярка да се повиши избирателната активност и едновременно да се ограничи купения вот. Предложени са изменения и допълнения в някои разпоредби на Изборния кодекс, както и в Кодекса на труда, Наказателния кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс.

По конкретните текстове, предложени със законопроекта, имаме следните бележки по същество:

I. По § 1, т. 2 и § 8 от законопроекта, касаещи упражняването на избирателни права от лица с увреждания:

Систематичното място на предложените с т. 2 допълнения в ал. 1 на чл. 3 е в сега действащите разпоредби на раздел VIII от Глава четиринаадесета, където е регламентиран начинът на упражняване на избирателното право от избирателите с увредено зрение и затруднения в придвижването, включително възможността това право да се реализира посредством придружител, когато избирателят не може да извърши сам необходимите действия при гласуване. В Раздел I от Изборния кодекс са уредени предмета, обхвата и принципите на закона, които са общи правила за поведение и се прилагат към индивидуално неопределен кръг субекти.

С оглед на изложеното считаме, че създаването на нови изречения в ал. 1 на чл. 3 не е необходимо, поради наличието на норми в сега действащия Кодекс. В тази връзка предлагаме действащия текст на предложения за отмяна чл. 236 да бъде допълнен с текста на вносителите по т. 2 от § 1, като:

1. В обхвата на лицата с увреждания, за които се допуска придружител или тълковник да се включат и лицата с трайни психически и интелектуални увреждания, които не им позволяват да извършат сами необходимите действия при гласуване. По този начин ще се осигури спазването на чл. 29 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания за гарантиране на свободното волеизявление на хората с увреждания като гласоподаватели, като за целта, при необходимост и по тяхна молба следва да бъдат допуснати лица по тях избор да им оказва помощ при гласуването;
2. Да се прецизира предложението упражняването на избирателното право от лицата с увреждания да се осъществява с помощта на придружителя или посредством тълковника. Считаме, че това предложение противоречи на чл. 10 от Конституцията на Република България, съгласно който изборите, националните и местните референдуми се произвеждат въз основа на общо, равно и пряко избирателно право с тайно гласуване и на чл. 29, б. "а", т. ii от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания за защита на правото на хората с увреждания на тайно гласуване.

II. По § 9 от законопроекта, относно създаването на нов Раздел XII с наименование „Последици при неподаване на вот“:

С предложената разпоредба на чл. 242а се предвижда лицата, които без уважителни причини не са упражнили избирателното си право, да бъдат лишавани от социални помощи за определен срок.

В Закона за социално подпомагане и подзаконовите актове за прилагането му е регламентирано правото на подпомагане на гражданите. Основният принцип е да се подпомагат лица, които без помощта на другого не могат да задоволяват основните си жизненоважни потребности.

Считаме, че санкционирането на лица с отнемане за определен период на гарантиралото право на социално подпомагане от държавата чрез социални помощи и социални услуги, би ги лишило от възможността за нормално съществуване.

С оглед на това, направеното предложение за лишаване от социални помощи за срок от три месеца при неупражняване на избирателното право, е неподходяща санкция, тъй като не съответства на основните принципи на социалното подпомагане и е неприемливо.

III. По § 11 от законопроекта относно предложеното изменение в разпоредбата на чл. 157 от Кодекса на труда, в която са уредени отпуските за граждански, обществени и други задължения, съображенията ни са следните:

В чл. 157 от Кодекса на труда е регламентирано задължението на работодателя да освобождава от работа работника или служителя, за да може да изпълни важни лични, граждански и обществени задължения. Изпълнението на тези задължения налага освобождаването на работника или служителя от трудовите му задължения. В случай, че бъде въведено задължително гласуване, безспорно е необходимо работниците и служителите, които в изборния ден са на работа, да бъдат освободени от трудовите си задължения, за да могат да изпълнят своето обществено задължение – да гласуват.

За различните видове задължения по чл. 157 от Кодекса на труда законодателят е използвал различен подход: за някои от задълженията, напр. при встъпване в брак, кръводаряване и при смърт, се предоставя отпуск, чиято продължителност е в работни дни, а в други случаи, напр. при призоваване на работника или служителя в съд или от други органи и при необходимост от извършване на медицински прегледи през работно време – работникът или служителят/бременната работничка или служителка

се освобождават от изпълнение на трудовите си задължения само за необходимото време в рамките на работния ден. Причината за отсъствие от работа (явяване в съд, извършване на медицински преглед) се устанавнява с документ от съответния орган, в който се вписва и продължителността на времето в рамките на работния ден, през което работникът или служителят е бил ангажиран.

С оглед на гореизложеното, считаме предложението за създаване на нова т. 8 в чл. 157, ал. 1 КТ за неприемливо. Трудовото законодателство не допуска ползването на отпуск за „половин работен ден“. Следва да се държи сметка за обстоятелството, че времето, необходимо за изпълнението на задължението за упражняване на активно избирателно право, може да отнеме повече или по-малко от „половин работен ден“.

Предвид горните съображения, Министерство на труда и социалната политика не може да подкрепи проекта на Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 554-01-74, внесен от Валери Симеонов Симеонов и група народни представители на 8.04.2015 г.

ИВАЙЛО КАЛФИН

**ЗАМЕСТИТЕЛ МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
И МИНИСТЪР НА ТРУДА
И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА**